

ધોરણ : ૩

ગુજરાતી

પાઠ-૧૦ ચાલો સૌને રમત મુખારક

ભાગ - ૨

❖ યોગ્ય વાક્યની સામે ✓ ની નિશાની કરો.

૧. શિવાની ખોવાઈ ગઈ છે.

(અ) શિવાની રમતાં રમતાં સંતાઈ જતી અને કોઈને મળતી

નહીં.

(બ) શિવાની એક વખત જંગલમાં ભૂલી પડી ગઈ હતી.

(ક) શિવાની નાચવાનું શરૂ કરે પછી એને બીજુ કોઈ ઘબર

રહેતી નથી.

૨. મારા ગળે ઉત્તરતું નથી.

- (અ) બધા મને કહે છે કે પરીક્ષા વખતે ખૂબ વાંચું હું આ વાત માનતો
નથી. વાંચવાનું તો આખું વર્ષ હોયને?
- (બ) મારા ઘરમાં લાડવા ખાવાની હરીફાઈ થઈ. મને લાડવા તો ભાવે.
પણ હું વધુ લાડવા ન ખાઈ શક્યો.
- (ક) મારા મિત્રો હોટલના પિઝાના વખાણ કરે છે. પણ મને તો તે
ખાવાની મજા આવતી નથી.

૩. નીડર

(અ) નીડર મનુષ્ય રહે નહીં.

(બ) નીડર માણસને ભૂમ ન લાગે.

(ક) નીડર વ્યક્તિને અંધારાની-અજાણ્યાની બીક ન લાગે.

૪. આદત

(અ) તારી આ આદત ન ગમી. એકની એક વાત પૂક્યા કરે છે.

(બ) તેને આદત પ્રમાણે ભાત-દાળ સાથે લેવાનું જ ફાંદે છે.

(ક) મને રોજ સવારે હળદરવાળું દ્વધ પીવાની આદત છે.

❖ જવાબ લખો :

૧. બિલેને કઈ રમત બહુ ગમતી હતી?

➢ બિલેને ચોર-સિપાહીની રમત બહુ ગમતી હતી. તને છિકેટની રમત પણ બહુ ગમતી.

૨. વાર્તામાં કયાં કયાં પક્ષીનાં નામ છે?

➢ વાર્તામાં મોર, કબૂતર, કાકાકૌચા અને ચકલીનાં નામ છે.

૩. તમને ગમતાં ભજનની એક પંક્તિ લખો.

➢ મને ગમતા ભજનની એક પંક્તિ :

હરિને ભજતાં હજુ કોઈની લાજ જતાં નથી જણી રે.

૪. ધ્યાનની રમતમાં ક્યા છોકરાની રમત તમને વધુ ગમી?

➤ ધ્યાનની રમતમાં બિલેની રમત મને વધુ ગમી.

૫. બિલેએ કેમ રમત ન છોડી?

➤ બિલે પોતાની ધ્યાનની રમતમાં તલ્લીન થઈ ગયો હતો તેથી
તણે રમત ન છોડી.

૬. ભૂતનું નામ શું હતું?

➤ ભૂતનું નામ બ્રહ્મરાક્ષસ હતું.

❖ વાક્ય સાચું હોય તો એક તારી પાડો અને ઓદું હોય તો બે તારી પાડો.
 માં X અથવા ✓ ની નિશાની કરો.

૧. બિલે ખૂબ જ બેસ્કું ગાતો હતો. X

૨. બિલેને ગરબા ગાવાની આદત હતી. X

૩. બિલેને હાથી ખૂબ ગમતા. X

૪. બિલેને અંધારાની બીક લાગતી હતી. X

૫. બિલે એટલે સ્વામી વિવેકાનંદ. ✓

૬. વડીલની વાત સાંભળી બિલેએ હીંચકા ખાવાનું બંધ કર્યું. X

❖ કમમાં ગોઠવો :

- ૩ બિલેએ ધ્યાનની રમત છોડી નહીં.**
- ૪ નાગ બિલ પાસેથી શાંતિથી પસાર થઈ ગયો.**
- ૧ બિલેએ મિત્રોને ધ્યાનની રમત શીખવાડી.**
- ૫ શોડીવાર પછી બિલેએ આંખો ખોલી.**
- ૨ બિલેના મિત્રો ડરી ગયા.**

❖ જો આ જ વાત નરેન્દ્ર કહે તો કઈ રીતે કહે? લખો :

એક દિવસ તે પોતાના દોસ્તો સાથે મંદિરમાં બેઠો હતો. આંખો મીંચીને
તે તો મનોમન કશીક પ્રાર્થના બોલવા લાગ્યો. તે એમ ને એમ એકધ્યાન
થઈ ગયો. એટલામાં મંદિરમાં સાપ નીકળ્યો. સાપ જોઈને “સાપ, સાપ,
સાપ!” કરતાં સૌ છોકરાં જાય નાઠાં જોકે નરેન્દ્રને તો તેની અસર જ ન થઈ.
તે તો આંખો મીંચીને હાથ જોડીને ધ્યાનમાં મસ્ત બની ગયેલો.

➤ તે દિવસે હું મારા દોસ્તો સાથે મંદિરમાં બેઠો હતો. આંખો મીંચીને હું તો
મનોમન કશીક પ્રાર્થના બોલવા લાગ્યો. હું અમે ને એમ એકધ્યાન થઈ
ગયો. એટલામાં મંદિરમાં સાપ નીકળ્યો. સાપ જોઈને ‘સાપ, સાપ, સાપ !’
કરતાં સૌ છોકરાં જાય નાઠાં. જોકે મને તો તેની અસર જ ન થઈ. હું તો
આંખો મીંચીને હાથ જોડીને ધ્યાનમાં મસ્ત બની ગયેલો.

❖ ખોટો અક્ષર કે શબ્દ છેકી વાક્ય ફરીથી લખો.

1. એને ચોરસિપાહીનો / ની / નું રમત બહુ ગમતી.
➤ એને ચોરસિપાહીની રમત બહુ ગમતી.
2. બિલેને બીક લાગતું / લાગતો / લાગતી નહીં.
➤ બિલેને બીક લાગતી નહીં.
3. બિલેને હીંચકા ખાવાની / નું / નો આદત પડ્યું / પડી /
પડ્યો હતી.
➤ બિલેને હીંચકા ખાવાની આદત પડી હતી.

૪. વડીલે બિલેને હીંચકા ન ખાવાનો / ના / ની શિખામણ આચ્છો /
આપી / ~~આચ્છા.~~

➤ વડીલે બિલેને હીંચકા ન ખાવાની શિખામણ આપી.

૫. બિલે વડનું / ના / ~~કે~~ આડ પર હીંચકા ખાય.

➤ બિલે વડના આડ પર હીંચકા ખાય.

૬. હું ~~મોટી~~ / મોટો / ~~મોટે~~ થઈને ઘોડાનો / ના / ની રહેવાળ બનીશ.

➤ હું મોટો થઈને ઘોડાનો રહેવાળ બનીશ.

❖ વાક્યો વાંચી કૌસમાંથી લાગુ પડતાં વિધાનો ખાલી જગ્યામાં લખો :

(ડર લાગ્યો, ગુસ્સો આવ્યો, ખૂબ ખુશ થઈ, બીક લાગી, મજા આવી)

૧. લતાએ મારા હથમાંથી પેન્સિલ ઝૂંટવી લીધી. મને

ગુસ્સો આવ્યો

૨. આધાને આજે પહેલી જ વખત પ્રાર્થના સંમેલનમાં ગાવાનું

હતું. તેને બીક લાગી

૩. હરેશ રાત્રે અંધારામાં એકલો ધાબા પર ગયો. અચાનક
તેના ખભા પર ગરોળી પડી. તેને ડર લાગ્યો

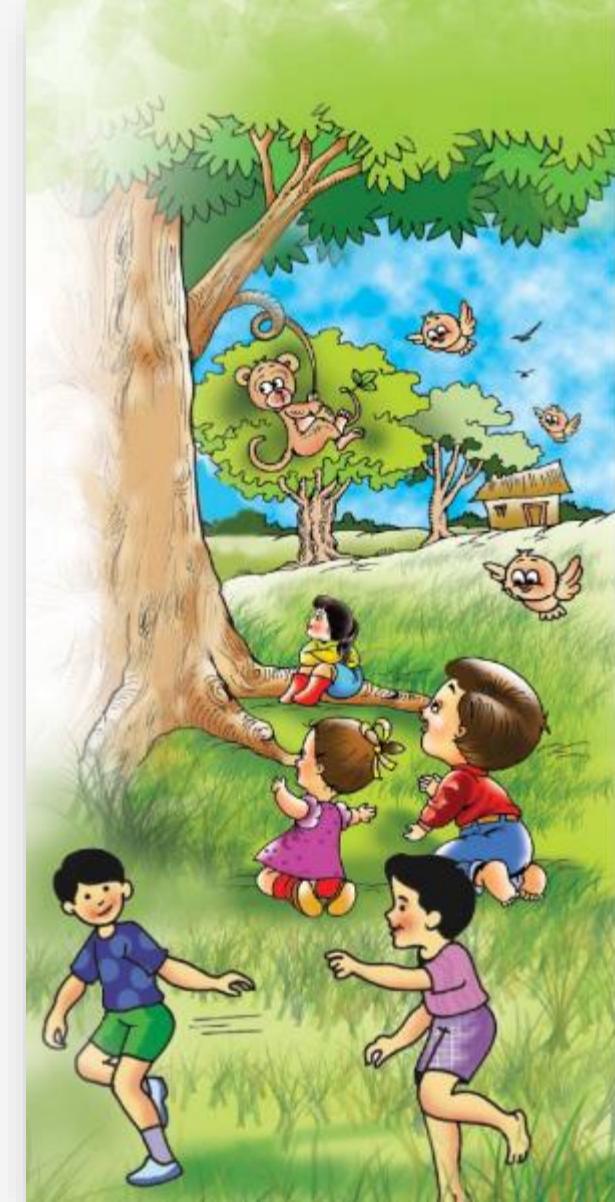
૪. વિશ્વાને તેના પખ્યાએ વાર્તાનું પુસ્તક ખરીદી આપ્યું તે
ખૂબ ખુશ થઈ

૫. સલોની તેની બહેનપણીઓ સાથે બગીચામાં રમવા ગઈ.
તેને મજા આવી

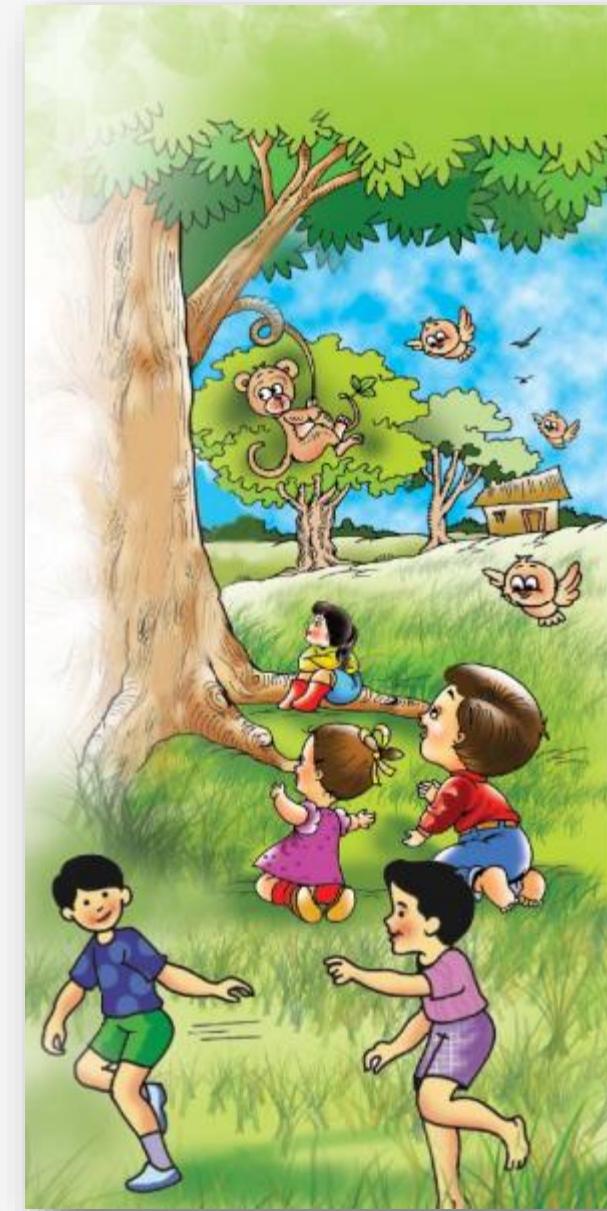
❖ ਗਿਤ :

ਕੇਵੀ ਮਜ਼ਾ

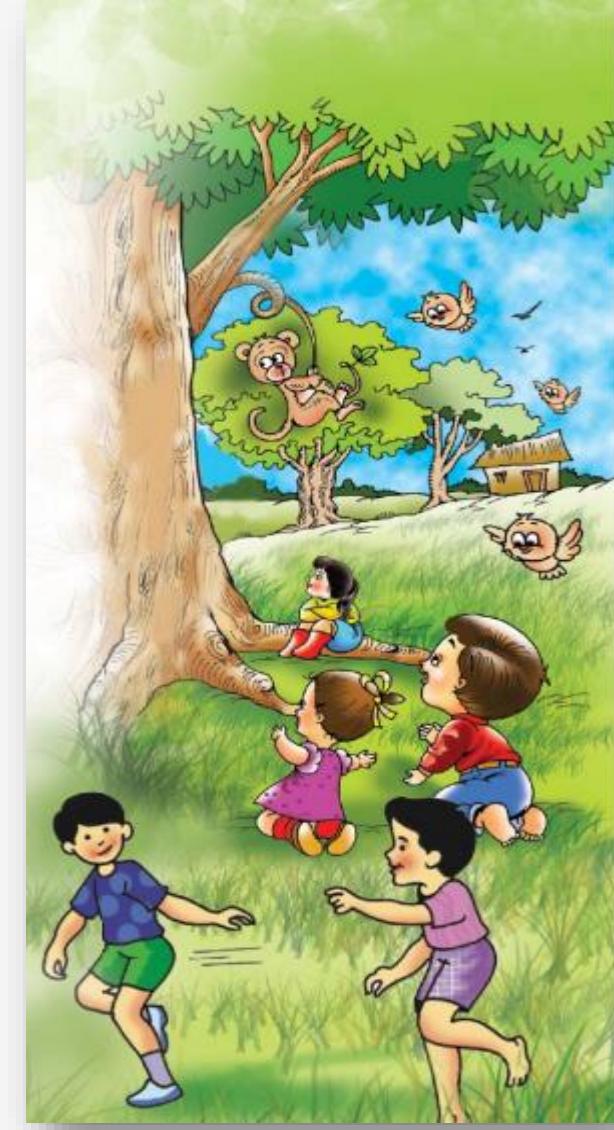
ਅਮੇ ਫੇਰਕੁਦਰਡੀ ਝਰਤਾਂ'ਤਾਂ,
ਅਮੇ ਫੇਰਕੁਦਰਡੀ ਝਰਤਾਂ'ਤਾਂ,
ਫੇਰਕੁਦਰਡੀ ਝਰਤਾਂ-ਝਰਤਾਂ,
ਪਡੀ ਜਵਾਨੀ ਕੇਵੀ ਮਜ਼ਾ!
ਭਾਈ, ਪਡੀ ਜਵਾਨੀ ਕੇਵੀ ਮਜ਼ਾ!

અમે સંતાકુકડી રમતાં'તાં
અમે સંતાકુકડી રમતાં'તાં
સંતાકુકડી રમતાં રમતાં
પકડાઈ જવાની કેવી મજા!
ભાઈ, પકડાઈ જવાની કેવી મજા!
અમે આંબલીપીપળી રમતાં'તાં,
અમે આંબલીપીપળી રમતાં'તાં,
આંબલીપીપળી રમતાં રમતાં,
સંતાઈ જવાની કેવી મજા!
ભાઈ સંતાઈ જવાની કેવી મજા!

અમે બિલ્લી ઉંદર રમતાં'તાં,
અમે બિલ્લી ઉંદર રમતાં'તાં,
અમે ચૂં...ચૂં... મ્યાઉં મ્યાઉં કરતાં'તાં,
અમે ચૂં...ચૂં... મ્યાઉં મ્યાઉં કરતાં'તાં,
ચૂં...ચૂં... મ્યાઉં મ્યાઉં કરતાં કરતાં,
નાસી જવાની કેવી મજા!
ભાઈ નાસી જવાની કેવી મજા!

- મુળજીભાઈ ભક્ત

❖ વાતચીત :

૧. જોડીમાં ફેરકુદરડી રમો. કેવી મજા પડી તે કહો.

➢ જોડીમાં ફેરકુદરડી રમવાની મજા આવી. બધું ફરતું હોય તેમ લાગતું હતું.

૨. આ ગીતમાં આપેલી હોય એમાંથી તમને કઈ કઈ રમત ગમે છે?

➢ આ ગીતમાં આપેલી રમતોમાંથી મને સંતાકુકડી અને બિલ્લી-ઉંદરની રમતો ગમે છે.

3. ધરમાં અને શાળામાં સંતાકુકડી રમો ત્યારે તમે ક્યાં સંતાઓ છો?

- ધરમાં અને શાળામાં સંતાકુકડી રમીએ ત્યારે હું કોઈ જલદી શોધી ન શકે તેવી જગ્યાએ સંતાઇ જાઉં છું.
- 4. તમને કોઈ પ્રાણી કે પક્ષીનો અવાજ કાઢતાં આવડે છે? વર્ગમાં બધાંને સંભળાવો.
- મને કૃતરાનો અવાજ કાઢતાં આવડે છે : હાઉં... હાઉં...હાઉં...

પ. ધરમાં બેસીને રમવાની કઈ-કઈ રમત તમે જણો છો?

➤ હું સાપસીડી, કેરમ, વેપાર, શૂન્ય-ચોકડી જેવી ધરમાં બેસીને રમતો રમવાની જણું છું.

ડ. બિલ્લી-ઉંદર રમવામાં તમને શું બનવું ગમે? કેમ?

➤ બિલ્લી-ઉંદર રમવામાં મને ઉંદર બનવું ગમે, કેમ કે મને તેમાં નાસી જવાની મજા આવે છે.

૩. અંબલી-પીપળી કઈ રીત રમાય તે તમારા શિક્ષક પાસેથી જણો.

૮. તમને જેટલી રમતનાં નામ આવડતાં હોય તે કહો, તે કેવી રીત રમાય તે પણ કહો.

❖ કૌસમાં રમતનાં નામ આપ્યાં છે. આ રમતો નીચેનાં વાક્યોમાંથી જેને લાગુ પડે તેની સામે લખો :

(કબડી, આંબલી-પીપળી, સંતાકૂકડી, પાંચીકા, ચોર સિપાઈ)

૧. મહેશ ઝડ પર ચડી ગયો. આંબલી-પીપળી
૨. છાયા ખાટલા નીચે સંતાઈ ગઈ. સંતાકૂકડી
૩. રૂપા એક જ શાસે કંઈક બોલી ગઈ. કબડી
૪. કેરવીએ ચોરને પકડી પાડ્યો. ચોર સિપાઈ
૫. પૂજા કસૂકા ઉછાળે છે. પાંચીકા

❖ જોડકાં જોડો :

૧. ફેરકુદરડી

ચ

૨. કિકેટ

ગ

૩. સંતાકુકડી

ક

૪. આંબલી-પીપળી

ખ

૫. ફુટબોલ

ઘ

(ક) છુપાઈ જવાની મજા

(ખ) આડ પર ચડવાની મજા

(ગ) કેચ પકડવાની મજા

(ઘ) ગોલ કરવાની મજા

(ય) ગોળ ગોળ ધૂમવાની મજા

❖ જોડીમાં બોલાય તેવી બીજુ રમતો કઈ?

જેમ કે, આંબલીપીપળી.

(૧) ઘો - ઘો

(૨) રિલ્લી - ંડાંડા

(૩) ઉંદર - બિલ્લી

(૪) બાસ્કેટ - બોલ

(૫) અડકો - દડકો

(૬) ધમાલ - ધોકો

❖ વાંચો :

જીથમાં બેસી, વાંચી અધૂરી વાત પૂરી કરવા કહો.

સાંજનો સમય હતો. અંધારું થવાને હજુ વાર હતી. હું ખુરશીમાં બેઠી હતી, ખુરશીને હીંચકાની જેમ હલાવતી હતી. હું વિચારતી હતી કે હજુ કોઈ રમવા બોલાવવા કેમ નથી આવ્યું? ત્યાં તો મેં દણ્ણની બૂમ સાંભળી. હું તો ફટાફટ બેટ લઈને રમવા ઢોડી. અમારા ફળિયાથી જરાક ફૂર મેદાન હતું. અમે રોજ ત્યાં જ રમવા જતાં. અમારું રમવાનું બરાબર જાગ્યું. ત્યાં ધૂમિલે એક જોરદાર ફટકો માર્યો.

દડો વાડામાં જતો રહ્યો. અમે દડો શોધતાં હતાં ત્યાં જ મારી નજર
એક ફુલણોડ પર પડી. તેની નીચે એક સાપ હતો. સાપ પાસે જ
દડો પડ્યો હતો. દડાના અવાજશી સાપ ફેણ ચડાવી ઉલ્લો થઈ
ગયોહતો. કું તો ડરીને ભાગી. મે ધૂમિલને વાત કરી. ધૂમિલ નીડર
હતો. તેણે સાપ પર પાણી છાંટયું. સાપ ચાલ્યો ગયો. ધૂમિલ દડો
લઈ આવ્યો.

❖ ગૃહકાર્ય

તમારાં માતાપિતા, કાકાકાકી, દાદાદાઈ કે કુટુંબના અન્ય સભ્યો
બાળપણમાં કઈ-કઈ રમતો રમતાં હતાં તે એમને પૂછીને નોંધ કરી લાવો.
એમાંથી કોઈ પણ બે રમત કેવી રીતે રમાય તે આખા વર્ગને કહો.

કોણ રમતાં હતાં?	રમતોનાં નામ
(૧) દાદા	ગેડીદો, આંબલી-પીપળી, સતોડિયું
(૨) દાદી	પાંચીકા, અડકો-દડકો, સોગઠાં
(૩) પિતા/કાકા	કિકેટ, ફૂટબોલ, ચોર-સિપાહી
(૪) માતા/કાકી	પત્તાં, પાંચીકા, સંતાકૂકડી

❖ મોટેશી ગાઓ - ઓળખો :

કટ કટ કણસલું, નાનામોટા પગ

મોટો ચાલે બાર ગાઉ, ત્યારે નાનો માંડે ડગ.

❖ હસો :

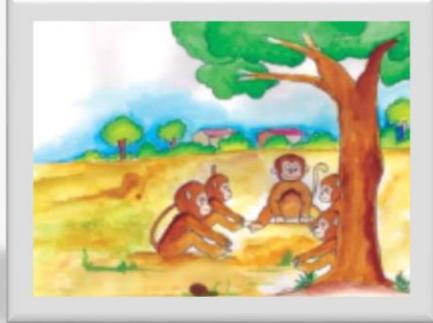
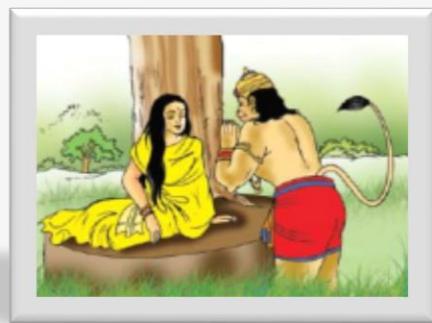
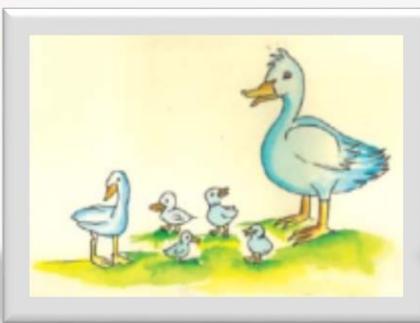
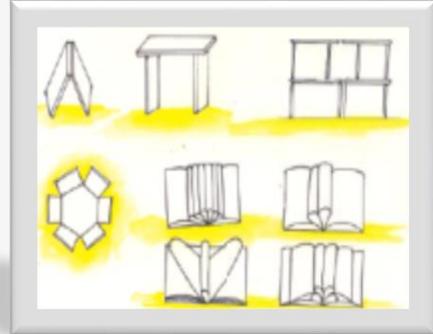
પોલીસ : (મોડી રાત્રે લાઇટ વગર આવતા રીક્ષાચાલકને રોકીને)
આ રીક્ષા તમારી છે?

રીક્ષાવાળો : હા, જી.

પોલીસ : તમારું નામ?

રીક્ષાવાળો : જી, એ પણ મારું છે.

❖ ત્રણ-ત્રણના જીથમાં કામ કરો. કોઈ એક ચિત્ર પસંદ કરી તેના વિશે
જીથચર્ચા કરો. જીથના સભ્યો સાથે મળી તે ચિત્ર વિશે વર્ગને જણાવો.

Thanks

For watching